

Tallinna Pedagoogikaülikooli neljanda kursuse tudengid Maris (peegelpildis) ja Kairi ütlesid, et nemad üksnes õppelaenu tagasi maksmisest pääsemise pärast kooli tööle ei läheks.

RAUNO VOLMAR

Õppelaen kustub vaevaga

Haridusministeerium ei tahtnud klaveriõpetaja laenu tagasi maksta

Õpetaja või riigiteenistuja peab ise tööandjalt taotlema, et riik tema õppelaenu kustutaks.

VICTORIA PARMAS

Kui Iren Lill 1995. aastal Eesti Muusikaakadeemia lõpetas, oli ta võtnud Hoiupangast 7500 krooni riiklikku õppelaenu, mis tuli kümne aasta jooksul tagasi maksta. Tallinna Muusikakooli õpetajana tööle asudes arvestas Iren, et tema eest tasub õppelaenu pangale riik.

1995. aasta augustist kehtib riikliku õppelaenu juhend, mille kohaselt kustutab riik nende inimeste õppelaenu, kes on enne laenu täielikku tagasimaksmist asunud riigiteenistusse või töötavad riigi- või munitsipaalkoolis õpetajana.

Pedagoog ei ole õpetaja

Esmalt tasuski haridusministeerium Ireni eest 1996. aastal 400 krooni ehk laenu tagastamisgraafigu järgi kahe korra eest. "Järgmiseks maksetähtajaks aga minu pangaarvele enam raha ei laekunud," ütles Iren. Asja uurides sel-

gus, et ministeerium ei kavatsegi rohkem tema eest laenu tasuda.

"Te ei ole õpetaja, vaid pedagoog," vahendas Iren haridusministeeriumi esimest põhjendust, miks tema laenu keeldutakse tagasi maksmast. Pedagoog olevat ministeeriumi hinnangul laiem mõiste, mille alla kuuluvad ka näiteks treenerid, logopeedid ja huvijuhi.

Kui Iren selgitas, et tema ametinimetus on just nimelt klaveriõpetaja, mitte klaverilopeed ega klaveritreener, oli ministeeriumil varuks uus vastuargument. "Ametnik ütles mulle, et meie koolil pole riiklikke õppekavasid," rääkis Iren. "Kui palusin ametnikult keeldumist mitte oma sõnadega, vaid seadusega põhjendada, pandi telefonitoru pärast kümneminutilist vaikust ära." Rohkem Irenil selle inimesega kontakti saada ei õnnestunud. Seepeale loobus Iren ametnikuga vaidlemast ja pöördus abi saamiseks juristi poole.

Ametiühingute Keskliidu õigussekretäri Kadi Pärnitsa väitel on ministeeriumi eespool toodud põhjendused subjektiivsed. "Lähutada tuleb siiski seadusest," rõhutas Pärnits. "Piisab sellest, kui inimene töötab munitsipaalkoolis õpetajana. See, millised õppekavad koolil on, ei puutu õppelaenu kus-

tutamise juures asjasse."

Pärnitsa sõnul peab õppelaenu saaja riigiteenistusse tööle asudes kohe teatavaks tegema, et ta on võtnud õppelaenu ning tegema avalduse selle kustutamiseks. "Inimene peab ise jälgima, et õppelaenu kustutamine ei jääks ainult jutuks, vaid tööandja paneks vastavad tingimused tema tööle vormistamise käskkirja kirja," õpetas õigussekretär.

Tema sõnul saab käskkirjast teada ka selle, kellena inimene tööle on vormistatud. "Koolis huvijuhi ja logopeedina töötavate inimeste õppelaenu riik tõepoolest ei kustuta. See seadus kehtib vaid õpetajate kohta," selgitas Pärnits.

Ministeerium ajas koolid sassi

Iga ministeerium peab arvestust oma valitsusalas töötavate riigiteenistujate kohta ning taotleb nende õppelaenu kustutamiseks raha riigi eelarvest. Eelmisel aastal tasus haridusministeerium umbes 150 õpetaja laenu 100 000 krooni ulatuses.

"Praegu kustutab riik 1993.–1995. aastal võetud laene, mistõttu summad pole eriti suured," lausus haridusministeeriumi eelarve ja pla-

neerimise osakonna juhataja Anneli Kommer, kelle andmeil on igas maakonnas umbes kümme-kond õppelaenu võtnud õpetajat.

"Miks ministeerium üks kord minu eest maksis ja siis loobus?" imestas Iren. "Ametnikud selgitasid mulle, et olid muusikakooli muusikakeskkooliga segamini ajanud ja raha ekslikult minu arvele üle kandnud."

Anneli Kommeri sõnul ministeerium laste muusikakoolide õpetajate laene kinni ei maksa. "Seaduse kohaselt kustutatakse riigi- ja munitsipaalkoolide õpetajate laenu. Aga lastemuusikakoolid on huvialakoolid," põhjendas Kommer.

Õigussekretär Kadi Pärnitsa väitel ei jagune koolid riigi-, munitsipaal- ja huvikoolideks. "Huvikoolid on lihtsalt munitsipaalkoolide üks liik ning nende õpetajatel on õigus nõuda riigilt laenu kustutamist," ütles Pärnits.

Iga aasta kustutatakse 15 protsenti õppurile antud laenu üldsummast, kuid laenuintressid peab inimene tasuma ise. Samuti ei hüvita riik laenu osa, mis õppelaenu saaja on enne riigiteenistusse või kooli tööle asumist ise tagasi maksnud. Kohakaaslusega töötava riigiteenistuja õppelaenu riik ei kustuta.